

PROMJENE U ZAKONU O STOMATOLOŠKOJ DJELATNOSTI

U Narodnim novinama broj 120/09 objavljene su izmjene i dopune Zakona o stomatološkoj djelatnosti koje su stupile na snagu 13. listopada 2009. godine (izuzev članka 36. b stavka 2. koji stupa na snagu na dan prijama Republike Hrvatske u Europsku Uniju). Cjeloviti tekst Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stomatološkoj djelatnosti objavljen je na web stranici Komore.

PROMJENA NAZIVA/RIJEČI

U Zakonu o stomatološkoj djelatnosti (u daljnjem tekstu: Zakon), mijenjaju se nazivi/ riječi na način kako slijedi:

- stomatološka djelatnost – **dentalna medicina**
- doktor stomatologije – **doktor dentalne medicine**
- stomatološki studij – **studij dentalne medicine**
- stomatološki – **dentalni**
- osnovna mreža stomatološke djelatnosti – **mreža javne zdravstvene službe za dentalnu medicinu.**

Slijedom donesenih izmjena i dopuna, doktori stomatologije postaju doktori dentalne medicine.

STOMATOLOŠKI TIM I IZVANTIMSKI ZDRAVSTVENI SURADNICI

U članku 13. stavku 2. Zakona propisan je ordinacijski tim kojeg čine doktor dentalne medicine – nositelj stomatološke ordinacije i stomatološki asistent, odnosno medicinska sestra (do sada je bilo propisano da stomatološki asistent treba imati srednjoškolsko obrazovni program).

U istom članku dodaje se novi stavak 3. kojim se utvrđuje da su dentalni tehničari izvantimski zdravstveni suradnici.

ZAŠTITA DOKTORA DENTALNE MEDICINE

U dopunama Zakona objavljen je novi članak koji propisuje da doktor dentalne medicine može zatražiti zaštitu svojih prava pred tijelima Komore te da Komora pruža zaštitu članu Komore, pazeći pri tome da je djelatnost dentalne medicine pružena u skladu s pravilima struke i odredbama Kodeksa dentalne etike i deontologije.

DENTALNA DOKUMENTACIJA

Izmjenama Zakona propisano je da će ministar nadležan za zdravstvo na prijedlog Komore propisati pravilnikom način vođenja, čuvanja, prikupljanja i raspolaganja dentalnom dokumentacijom. Navedena odredba izuzetno je važna, jer se istom propisuje obveza ministra na donošenje pravilnika kojim će se cjelovito regulirati način vođenja dokumentacije samo za struku dentalne medicine.

VREDNOVANJE DENTALNE MEDICINE

Člankom 5. izmjena Zakona propisano je da vrednovanje djelatnosti dentalne medicine kao visokospecijalizirane djelatnosti, od iznimne vrijednosti za pojedinca i društvo, u mreži javne zdravstvene službe za dentalnu medicinu određuje uz prethodno pribavljeno mišljenje Komore, općim aktom društvo za osiguranje koje provodi obvezno zdravstveno osiguranje.

CJENIK USLUGA DENTALNE MEDICINE

Svaki doktor dentalne medicine mora istaknuti cjenik svojih usluga dentalne medicine na dostupnom i za pacijente vidljivom mjestu.

OBAVLJANJE DENTALNE MEDICINE BEZ NAKNADE

Doktor dentalne medicine ima pravo u okviru djelatnosti dentalne medicine pružiti uslugu i pomoć članovima svoje uže obitelji bez naknade.

STRUKOVNI RAZRED DENTALNIH TEHNIČARA

Izmjenama i dopunama Zakona, ustrojena su dva nova strukovna razreda pri Hrvatskoj stomatološkoj komori – razred dentalnih tehničara i dentalnih asistenata. Pri tome doktori dentalne medicine ostaju samostalni i neovisni, a dentalni tehničari i dentalni asistenti imaju svoje strukovne razrede unutar kojih će donositi odluke iz svoje djelatnosti. S obzirom da je ustrojena nova komora u zdravstvu – komora ostalih zdravstvenih djelatnika u zdravstvu, mišljenja smo da je ovo prihvaćeno rješenje – osnivanje strukovnih razreda za dentalne tehničare i dentalne asistente pri Hrvatskoj stomatološkoj komori bolje za sve struke koje na bilo koji način sudjeluju u dentalnoj medicini (doktora dentalne medicine kao nositelja tima i njegove suradnike).

Djelatnost dentalnih tehničara

Djelatnost dentalnih tehničara obavljaju dentalni tehničari prema uputama i nalogu doktora dentalne medicine, a ista obuhvaća:

1. izradu dentalnih fiksnih i mobilnih protetskih nadomjestaka;
2. izradu ortodontskih naprava,
3. izradu ostalih terapeutskih dentalnih naprava.

Stjecanje i gubitak prava na obavljanje djelatnosti dentalnih tehničara

Dentalnom tehničaru koji je položio stručni ispit i koji je upisan u registar dentalnih tehničara koji će se voditi pri Hrvatskoj stomatološkoj komori, Komora će izdati odobrenje za samostalan rad (licencu). Odobrenjem za samostalan rad dokazuje se stručna osposobljenost dentalnog tehničara za samostalno obavljanje djelatnosti dentalnih tehničara na području Republike Hrvatske, a izdaje se na vrijeme od šest godina. Uvjete za davanje, obnavljanje i oduzimanje licence propisuje općim aktom Komora.

Pravo na obavljanje djelatnosti dentalnih tehničara na području Republike Hrvatske stječe se upisom u registar dentalnih tehničara i ishođenjem odobrenja za samostalan rad.

Nedostojnost za obavljanje djelatnosti dentalnih tehničara

Dentalni tehničar koji je pravomoćnom sudskom odlukom proglašen krivim za počinjenje kaznenog djela, može se s obzirom na važnost i prirodu ugroženog dobra ili druge posljedice te s obzirom na okolnosti pod kojima je radnja izvršena odnosno propuštena, smatrati nedostojnim za obavljanje djelatnosti. U tom slučaju može mu biti uskraćeno davanje licence, odnosno privremeno ili trajno oduzeta licenca. Ovisno o vrsti kaznenog djela i posljedici koju je imalo, dentalnom tehničaru može biti privremeno ili trajno ograničeno odobrenje za samostalan rad s obzirom na opseg i vrstu poslova kojima se dentalni tehničar smije baviti. Nedostojnost za obavljanje djelatnosti dentalnih tehničara utvrđuje upravnim aktom tijelo određeno Statutom Komore.

Organizacija djelatnosti dentalnih tehničara

Djelatnost dentalnih tehničara može se obavljati u privatnoj praksi, grupnoj praksi, zdravstvenoj ustanovi ili drugoj pravnoj osobi (trgovačkom društvu).

Način oglašavanja dentalnog tehničara

Način oglašavanja dentalnog tehničara propisuje općim aktom Komora.

Prava i obveze dentalnog tehničara

Dentalni tehničar obavezan je obavljati djelatnost dentalnog tehničara savjesno, sukladno zakonu, statutu i drugim općim aktima Komore te Kodeksu etike i deontologije dentalnih tehničara.

Dentalni tehničar može zatražiti zaštitu svojih prava pred tijelima Komore.

Komora pruža zaštitu članu Komore, pazeći pri tome da je djelatnost dentalnih tehničara pružena u skladu s pravilima struke i odredbama Kodeksa.

Profesionalna tajna

Dentalni tehničar obavezan je čuvati kao profesionalnu tajnu sve što sazna o zdravstvenom stanju pacijenta. Profesionalnom tajnom smatraju se svi podaci koje dentalni tehničar sazna pri obavljanju svoje struke o pacijentu, njegovim osobnim, obiteljskim i socijalnim prilikama, kao i ostali podaci vezani uz obavljanje djelatnosti dentalnih tehničara.

Dokumentacija dentalnih tehničara

Dentalni tehničar obavezan je voditi točnu, iscrpnu i datiranu dokumentaciju vezanu uz obavljanje djelatnosti dentalnih tehničara. Dentalni tehničar obavezan je

dokumentaciju vezanu uz obavljanje djelatnosti dentalnih tehničara pojedinog pacijenta predložiti doktoru dentalne medicine s kojim ima zaključen ugovor o poslovnoj suradnji, ministru nadležnom za zdravstvo, tijelima državne uprave u skladu s posebnim propisima, Komori ili sudbenoj vlasti. Način vođenja, čuvanja, prikupljanja i raspolaganja dokumentacijom dentalnih tehničara na prijedlog Komore propisat će pravilnikom ministar.

Međusobni odnosi doktora dentalne medicine i dentalnih tehničara

Doktor dentalne medicine i dentalni tehničar obvezni su zaključiti ugovor o poslovnoj suradnji.

Vrednovanje djelatnosti dentalnih tehničara

Komora donosi Cjenik usluga djelatnosti dentalnih tehničara, kojim se određuje najniža cijena usluge.

STRUKOVNI RAZRED DENTALNIH ASISTENATA

Djelatnost

Djelatnost dentalnog asistenta obavljaju dentalni asistenti prema uputama i pod nadzorom doktora dentalne medicine. Djelatnost obuhvaća:

1. asistenciju doktoru dentalne medicine pri pružanju dentalnih usluga,
2. održavanje higijene i čistoće u ordinaciji,
3. vođenje propisane evidencije i dentalne dokumentacije,
4. ostale neophodne prateće radnje za funkcioniranje ordinacije.

Dozvola za rad

Za razliku od dentalnih tehničara, dentalnom asistentu koji je upisan u registar dentalnih asistenata Komora će dati dozvolu za rad, kojom se dokazuje stručna osposobljenost za obavljanje djelatnosti dentalnih asistenata prema uputama i nadzoru doktora dentalne medicine na području Republike Hrvatske. Dozvola se izdaje na vrijeme od šest godina. Uvjete za davanje, obnavljanje i oduzimanje dozvole za rad propisuje općim aktom Komora.

Prava i obveze dentalnog asistenta

Dentalni asistent obvezan je obavljati svoju djelatnost savjesno, sukladno zakonu, statutu i drugim općim aktima Komore te Kodeksu etike i deontologije dentalnih asistenata.

Profesionalna tajna

Dentalni asistent obvezan je također čuvati kao profesionalnu tajnu sve što sazna o zdravstvenom stanju pacijenta.

ČLANSTVO U STRUKOVNIM RAZREDIMA

Dentalni tehničari i dentalni asistenti koji obavljaju djelatnost dentalnih tehničara i djelatnost dentalnih asistenata na području Republike Hrvatske, obvezno se učlanjuju u odgovarajući Strukovni razred pri Komori.

Članstvo u Strukovnom razredu pri Komori dobrovoljno je za dentalne tehničare i dentalne asistente koji ne obavljaju neposredno djelatnost dentalnih tehničara i djelatnost dentalnih asistenata, koji iste obavljaju izvan Republike Hrvatske, koji su u mirovini te koji su nezaposleni.

USTROJSTVO STRUKOVNIH RAZREDA

Uz postojeća tijela pri Komori, ustrojava se Upravni odbor Strukovnog razreda dentalnih tehničara i Upravni odbor Strukovnog razreda dentalnih asistenata.

KODEKSI

Uz Kodeks dentalne etike i deontologije, Skupština Komore donijeti će i Kodeks etike i deontologije dentalnih tehničara i dentalnih asistenata.

Kodeksima se utvrđuju načela i pravila kojih se doktori dentalne medicine, dentalni tehničari i dentalni asistenti moraju pridržavati prilikom obavljanja svoje djelatnosti. Kodeksi se objavljuju u Narodnim novinama.

REGISTRI

Komora već vodi registar doktora dentalne medicine, ordinacija dentalne medicine, grupnih praksi, zdravstvenih ustanova i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost dentalne medicine. Uz navedene, Komora će voditi i registar dentalnih tehničara i dentalnih asistenata.

ISKAZNICA

Dentalnom tehničaru i dentalnom asistentu koji su upisani u registar Komore također će se izdati iskaznica.

ODGOVORNOST ČLANOVA KOMORE

Svi članovi Komore – doktori dentalne medicine, dentalni tehničari i dentalni asistenti odgovaraju za počinjenu povredu pravila ponašanja u obavljanju svoje djelatnosti pred Časnim sudom pri Komori.

STRUČNO USAVRŠAVANJE

Doktor dentalne medicine, dentalni tehničar i dentalni asistent obvezni su za vrijeme obavljanja svoje djelatnosti stručno se usavršavati prema općem aktu Komore, što obuhvaća:

1. kontinuirano praćenje razvoja dentalnih znanosti,
2. stjecanje novih saznanja.

STRUČNI NADZOR

Komora obavlja stručni nadzor nad radom doktora dentalne medicine, dentalnih tehničara i dentalnih asistenata u obavljanju svoje djelatnosti.

KAZNENE ODREDBE

Izmjenama i dopunama Zakona propisane su kaznene sankcije za prekršaje koje počine doktori dentalne medicine, dentalni tehničari i dentalni asistenti.

ROKOVI

Hrvatska stomatološka komora obvezna je uskladiti svoje opće akte s izmijenjenim i dopunjenim odredbama Zakona o stomatološkoj djelatnosti u roku od tri, odnosno šest mjeseci od dana stupanja na snagu.

Zubni tehničari koji na dan stupanja na snagu istog Zakona obavljaju zubotehničku djelatnost, a koji obavljaju rad po do sada važećim propisima mogu i dalje obavljati tu djelatnost pod uvjetom da u roku od godine dana od dana stupanja na snagu Zakona steknu odobrenje za samostalan rad.

Stomatološki asistenti koji na dan stupanja na snagu istog Zakona obavljaju djelatnost stomatoloških asistenata, a koji obavljaju rad po do sada važećim propisima mogu i dalje obavljati tu djelatnost pod uvjetom da u roku od godine dana od dana stupanja na snagu Zakona steknu dozvolu za rad.

Jasminka Polić, dipl. iur.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stomatološkoj djelatnosti („Narodne novine“ br. 120/09)